

Jsme už natrvalo závislí na dovozech elektřiny, říká německý kritik obnovitelných zdrojů

ET epochtimes.cz/2025/01/20/jsme-uz-natrvalo-zavisli-na-dovozech-elekriny-rika-nemecky-kritik-obnovitelných-zdroju

20. ledna 2025

Ekonomika

Ilustrační foto. (perutskyy / envato)

Maurice Forgeng

20. 1. 2025

Skoro žádné slunce, skoro žádný vítr. Již počtvrté v této topné sezóně je Německo v takzvaném temném bezvětří, jak se u nás říká německému výrazu „dunkelflaute“, který zdomácněl i u nás.

Z přibližně 30 tisíc větrných elektráren a asi 4,8 milionu fotovoltaických systémů se v současnosti neočekává velký výkon. Nejhorší to bylo ve středu večer 16. ledna. Všechny obnovitelné zdroje energie (OZE) s instalovaným výkonem kolem 172 gigawattů (GW) v té době vyráběly jen pouhé 2 GW, tedy 1,2 procenta.

Aby se naši kolegové v německé redakci dozvěděli, co taková období znamenají pro dodávky elektřiny a elektrárenskou soustavu v Německu, vyzpovídali Dr. Christopha Canneho, tiskového mluvčího asociace Federální iniciativa za racionální uvažování (Bundesinitiative Vernunftkraft). Toto sdružení zaštiťuje několik iniciativ lobujících za „ekonomicky a ekologicky rozumné alternativy“ obnovitelných zdrojů, uvádí jejich webstránky.

Německo je momentálně v dalším temném bezvětří. V jakém okamžiku mluvíme o dunkelflaute, tj. od jakého časového úseku a při jakém maximálním podílu obnovitelných zdrojů?

Pojem „temné bezvětří“ je vymyšlené slovo. Kombinuje „temné“, tj. malý nebo žádný výstup ze solárních elektráren s „bezvětřím“, tedy stejným stavem u větrných turbín. Neexistují obecně platné prahové hodnoty pro výrobu větrné a solární energie a neexistuje ani obecně platná definice toho, jak dlouho by měl stav trvat, aby se počítal za temné bezvětří.

Může být také rozdíl v tom, zda považujete za dunkelflaute jednorázové překročení definované prahové hodnoty, nebo zda požadujete, aby prahové hodnoty byly překračovány po delší dobu. Pokud se podíváte na hodnocení výskytu dunkelflaute, autoři mohou použít různé definice.

Oproti předchozím třem dunkelflaute trvá to současně několik dní. Co to znamená pro německé dodávky elektřiny?

Situace u nás je stále složitější, protože vypínáme nebo jsme již odstavili stále více výrobců základního zatížení (baseload), tedy jaderné elektrárny a uhelné elektrárny. Expanze větrné a solární energie nám při dunkelflaute pomáhá jen málo nebo vůbec. Večer 15. prosince dodaly ve své špičce pouze kolem 2 GW, což byla asi 3 procenta z tehdy potřebných 70 GW elektřiny. To znamená, že i při dvojnásobné kapacitě větrných a solárních systémů bychom mohli pokrýt pouze 6 procent poptávky.

V těchto situacích potřebujeme výrobu nezávislou na počasí. Čím více odstavujeme, aniž by federální vláda pokročila s výstavbou plynových elektráren, tím nebezpečnější se situace stává.

Šéf RWE Markus Krebber se nedávno cítil nucen použít velmi dramatická slova, aby varoval před nebezpečím pro dodávky elektřiny: „A v Německu (už léta) děláme, jako by otázka rozšíření bezpečné kapacity byla něco, co lze odložit. Ale již dnes velmi jasně vidíme, co se stane, když vypneme kapacitu a neposkytneme zálohu pro obnovitelné zdroje.“ K tomu není co dodat.

Jsme nyní trvale závislí na dovozu elektřiny?

Ano, určitě. Takové výpadky různých délek jsou v systému německé energetické transformace nevyhnutelné, a proto jsou potřeba importy, které tyto mezery vyplní. Kromě toho levná francouzská jaderná energie a levná švédská vodní energie stabilizují v těchto situacích rostoucí ceny elektřiny v Německu. A to je pozitivní.

Samozřejmě je třeba zvážit dvě věci: za prvé, dovoz jako lék na dunkelflaute si vyžaduje, aby naši sousedé neuplatňovali stejnou energetickou politiku jako my. Pokud by následovali náš příklad a nahradili spolehlivou výrobu nespolehlivou, byli by nám čím dál tím méně schopni pomáhat při temném bezvětří, a místo toho by s tím byli sami konfrontováni.

Za druhé, období temného bezvětří v Německu způsobuje rostoucí ceny také jinde, například ve Švédsku, a švédská vláda se k tomu nedávno vyjádřila velmi jasně. Norsko dokonce uvažuje o snížení přenosové kapacity do Německa. To by mohlo být pro německé politiky prosazující energetickou transformaci stále nepříjemnější na evropské úrovni.

Jsou na burze (kvůli nedostatku elektřiny) opět zvýšené ceny?

Ano, to je také součást dunkelflaute, i když maximální cena může kolísat. Souvisí to s tzv. závěrnými elektrárnami, kdy cenu určuje nejdražší elektrárna, kterou je třeba připojit k síti, aby byla zajištěna její stabilita.

Pokud tedy poptávka po elektřině není tak vysoká a zahraniční země k nám mohou elektřinu vyvážet, zůstávají ceny v rozumných mezích. Pokud však dojde k extrémně chladnému období, Francie obvykle potřebuje vlastní elektřinu kvůli mnoha soukromým elektrickým ohřívačům. Pak musí být k síti připojeni i velmi drazí výrobci a cena stoupá.

Sečteno a podtrženo, dunkelflaute také přispívá k tomu, že Německo je ve srovnání s Francií stále dražší, pokud jde o ceny elektřiny: v roce 2024 se v Německu platilo v průměru 7,85 centu za kilowatthodinu, ve Francii to bylo 5,8 centu.

Jaké jsou podle vás výhody temného bezvětrí?

No, samozřejmě, že v každé situaci na trhu existují prospěcháři. Období dunkelflaute umožňuje zahraničním výrobcům prodávat svou elektřinu na německém trhu za vysoké ceny. Například francouzské EDF takové okolnosti jistě oceňuje. Přispějí k nedávno zveřejněnému bilančnímu přebytku ve výši 10 miliard eur.

Tento týden proběhl také vyšetřovací výbor pro postupné vyřazování jaderné energie. Bylo by temné bezvětrí problémem, kdybychom měli jaderné elektrárny stále v provozu?

To záleží... Pokud by byly poslední tři nebo posledních šest jaderných elektráren ponecháno v provozu, stále by docházelo ke stejnému počtu dunkelflautů, ale jejich účinek by byl výrazně méně hrozivý. Jaderky spolehlivě dodávaly 8 GW elektřiny v každou denní i noční dobu. Toto množství nyní v těchto kritických okamžicích chybí. Postupné vyřazování jaderných elektráren nám způsobilo vážné škody v obou směrech: zvýšilo ceny elektřiny a vážně se snížila bezpečnost dodávek.

Kolik dalších temných bezvětrí očekáváte v těchto zimních měsících?

To nedokáže nikdo předvídat. Když nastane dunkelflaute, máme co do činění se statistickou událostí, která stochasticky udeří znovu a znovu. Pokud se situace extrémně zhorší, přibude k tomu navíc chladné počasí, vysoká domácí poptávka po elektřině a nízký dovoz od našich sousedů, systém se dostane do bodu zlomu. Poté probíhají řízené odstávky (brownouts).

Kdy můžeme očekávat opak, že zafouká světlý vánek a obnovitelné energie „zaplaví“ naši rozvodnou síť elektřinou?

Světlý vánek (Hellbrise) je ještě znepokojivější než temné bezvětří. Tímto pojmem se rozumí následující situace, která může nastat za slunečných dnů mezi jarem a podzimem: bez mráčku, modrá obloha, jasné polední slunce a možná i slabý vítr nad Německem.

Díky velkému rozmachu fotovoltaiky v posledních třech letech jsme se dostali do bodu, že vyrobená solární energie může kolem poledne převýšit množství požadované elektřiny. A značnou část této výrobní kapacity, jmenovitě malé střešní a balkonové systémy, nemohou ovládat provozovatelé sítí.

Toto je situace, která již není pro provozovatele sítí zvládnutelná. Než nadprodukce ohrozí stabilitu sítě, musíte se rozhodnout vypnout celé obytné oblasti. Vzhledem k tomu, že solární expanze pokračuje bez zábran, budeme to v příštích několika letech zažívat ve stále hrozivější podobě.

Měli by se lidé připravit na výpadky elektřiny?

Rizika pro naše dodávky elektřiny se systematicky zvyšují a nezdá se, že by politici tomuto vývoji nějak bránili. V takové situaci je jistě rozumné mít určitou kapacitu nouzového napájení. Netřeba však panikařit, jen vzhledem k těmto nebezpečím rozhodně není na škodu mít nějakou prevenci.

Děkujeme za rozhovor!

– etg –

SOUVISEJÍCÍ TÉMATA

energetická transformace energetika větrné elektrárny
obnovitelné zdroje solární energie

SOUVISEJÍCÍ ČLÁNKY

Nestabilní síť a drahá elektřina – obnovitelné zdroje v energetice si již vybírají svoji „daň“

Ondřej Horecký

Z jedné větrné turbíny odpadne ročně do okolí kolem 100 kg abraze, odhaduje německý odborník

Maurice Forgeng a Ondřej Horecký

Průzkum mezi Čechy: Téměř tři čtvrtiny viní Green Deal ze zdražování energií

Ondřej Horecký

Dvanáct dní bez větru

Marian Kechlibar

Propojení evropského trhu s elektřinou má i své stinné stránky.

Ondřej Horecký

PŘEČTĚTE SI TAKÉ

Po víc než ročním válčení Izrael vyhlíží oživení ekonomiky.

Nejdelší válka v historii Izraele tvrdě zasáhla jeho ekonomiku, ale analytici nacházejí důvod k optimismu, protože zahraniční investice se vrací a špičkové technologie se drží.

Podle agentury STEM by volby do Sněmovny vyhrálo ANO, těsně pod hranicí Stačilo! a Motoristé

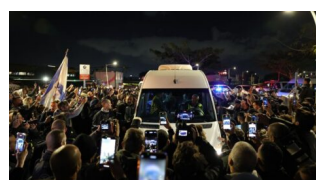
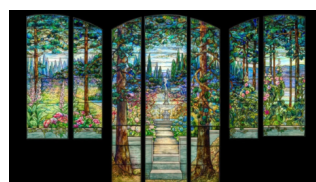
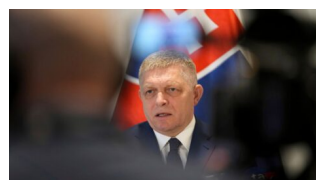
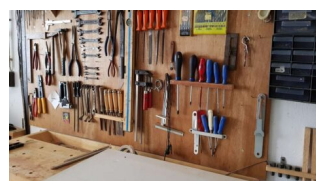
Čínský viceprezident se sešel k jednání s J.D. Vancem a s Muskem
Trump se vrací do Bílého domu, kvůli mrazu bude inaugurace uvnitř
Zvítězte nad nepořádkem: Základní pravidla organizace garáže pro kutily.

Fico obvinil opozici, že chystá státní převrat, Kyjevu hrozil vetem
Skleněná zahrada, která nikdy neuvadne

Trump chystá po inauguraci smršť nařízení, slíbil zahájení deportací i cla

Tři Hamásem propuštěné rukojmí jsou již zpět v Izraeli

Epoch sdílení

Nejčtenější články

Jak se miliardáři v Norsku stali ohroženým druhem

7 důvodů, proč váš dům vždy vypadá nepořádně

Čínský prezident s Trumpem telefonicky hovořil o TikToku, fentanylů i Taiwanu

Trump chystá po inauguraci smršť nařízení, slíbil zahájení deportací i cla

Podle agentury STEM by volby do Sněmovny vyhrálo ANO, těsně pod hranicí Stačilo! a Motoristé

Vybrané články

„Tohle je pro mě silný příběh,“ říká režisér Dan Svátek o osudech čínského obhájce Kao Č'-šenga

Americká sněmovna schválila zákon zakazující mužům soutěžit v ženských sportech

Havlíček naznačil, že v případě volebního vítězství vláda s účastí ANO zruší Stratkom

Supervoják s upraveným mozkiem a nadlidskými schopnostmi je zřejmě blízkou realitou

[Skutečný příběh souboru Shen Yun a Falun Gongu – rozhovor s panem Li Hongzhi](#)

[Více článků](#)

